

Селя Ахава - „Неща, които падат от небето”

1.

– За какво си мислиш там на задната седалка? – пита татко и поглежда мимоходом в огледалото за обратно виждане.

Срещам погледа му в отражението и отвърщам:

– За нищо.

Стигаме до кръстовището на „Тебойл“ и завиваме надясно. Тъкмо онова кръстовище, от което се завива надясно, ако човек иска да стигне до Прекалено голямото имение, и наляво, ако е потеглил към Къщата с дървените стърготини. Понастоящем завиваме предимно надясно.

Възрастните вечно разпитват децата за какво си мислят, но ми се струва, че биха се разтревожили, ако научеха. Ако например си тригодишен и денят е ветровит, хич не се взираш в хоризонта с думите: „Чудя се откъде ли се поражда вятърът“. По-добре им отвърни, че си играеш на хеликоптер. А когато си на пет години, не разпитвай прекалено много за смъртта или фосилите, понеже възрастните не желаят да размишляват за смъртта, нито как остаряват героите в приказките, нито пък как е издъхнал Христос на кръста. Като малка си мислех, че бабата на мама се е превърнала във вкаменелост, понеже е починала много отдавна. Сега обаче знам, че фосилът може да бъде папрат, охлюв или динозавър, но не и баба, нито пък човек.

Следователно възрастните си мислят, че детето на задната седалка в колата брои задаващите се насреща камиони или буквите по пътните табели, или си играе, представяйки си, че показалците му са принцеси, но всъщност то може да размишлява за очертанятията на възрастния или за времето.

Много съм мислила за времето. Имам сиви мозъчни клетки, точно каквито има и Еркюл Поаро. С тях размишлявам как времето тече и лекува. Възрастните казват, че времето лекува, и това означава, че докато времето тече, случилото се се превръща в спомен, а после си го спомняш все по-бегло. После, когато споменът вече наистина избледнее, си се излекувал.

Аз обаче не искам да си спомням мама бегло. Искам да си я спомням както трябва, без самолет, без парченца лед, без дупка на верандата. Такава, каквато си беше поначало.

МАМА ПОНАЧАЛО. Мама обикаля наоколо с пухкавите си пантофи и големия вълнен пуловер на татко. Мама ми стъкмява гнезденце в ъгъла на дивана. Опакова ме в одеяло и едва тогава отива до бараката за дърва. Мама ми облича дрехите за вкъщи пред печката. Най-напред отваря капациите ѝ, затопля дрехите близо до пламъците и изтръсква студа от тях. После ме съблича и облича по възможно най-бързия начин. Мама рине снега със синята шапка на главата и разтапя ръцете си, обгърнала с длани чаената чаша.

Такава си е мама поначало.

Татко казва, че това, дето „времето лекува“, било пълна простотия. Според него така твърдят само онези, които от нищо не отбират и никога нищо не ги е сполитало. А моите сиви мозъчни клетки си мислят, че татко може и да има право – поне досега нищо не се е излекувало, макар че лятната ваканция вече започна.

И тъй, седя си аз на задната седалка и отвърщам „за нищо“, размишлявайки за лечебната сила на времето, и решавам за по-сигурно да си мисля за мама всеки ден, преди времето да е успяло да ме излекува прекомерно.

Чистачките на колата бършат стъклото, а дрехите замъгляват прозорците. Татко кара през локвата с газ до дупка, харесва му как се разхвърчават пръски на всички страни.

Вали.

Понастоящем вали ежедневно. Госпожата в училище казва, че все пак не сме направени от захар. Слагаме си непромокаеми панталони, дъждобрани и гумени ботуши и излизаме на двора. Мисля си за захарни деца, които се разтварят в дъжда. Насред училищния двор остават да се въргалат единствено лепкави, сладки и изкаляни дрешки. В Къщата с дървените стърготини татко вечно се притесняваше, че покривът тече, а таванът гние и изведнъж ще се окаже прекалено късно за каквото и да било. Мама казваше, че татко театралничи, понеже вечно прави от мухата слон.

Понастоящем обаче всяка муха е слон. А татко почти не забелязва дъжда. Понастоящем се случва да реже клоните на дърветата под дъжда и да прогизва до кости, но леля само подмята:

– Остави го да се бъхти.

Понастоящем всеки ден ме взимат с колата. Когато все още живеехме в Къщата с дървените стърготини, мама ме прибираще от училище само ако валеше. След работния ден тя миришеше на тютюн. На яката на ризата ѝ бяха забодени карфици, по пръстите ѝ имаше боя, а косата ѝ беше прибрана на работнически кок.

МАМА НА РАБОТА. Работното място на мама е под земята. Там мирише на прах, цигари и стари дрехи и е претъпкано с вещи, от пода, та чак до тавана. Мама има големи златисти ножици, с които реже плата, а на китката си носи кадифен игленик, целия набоден с топлийки. Единият ѝ нокът е дълъг, за да може с него да прокара отчетливи ръбове по сгъвките на плата. От работническия ѝ кок стърчи молив.

Никому не е разрешено да пипа мамините ножици. За през нощта ги закача да висят на една кука.

Такава е мама на работа.

2.

Накрая колата свива по алеята с дърветата към Прекалено голямото имение. Приключвам с размислите и ограждам с бяла черта парченцата от мама. Спра ли с бяла черта хода на мислите, по-късно ще мога да си ги продължа оттам, докъдето съм стигнала.

Обичам алеята с дърветата. Когато свърнеш по нея, пред теб изведнъж изниква старинен, съвършено прав, оброчен с дървета път. Копринената завеса се вдига, светлината се сменя, зазвучава музика. Свири цигулка. Трополи конски впряг, плащът на кочияша се развява. В края на пътя се издига Прекалено голямото имение.

Когато една къща е твърде стара, тя спира да изглежда като построена от човешка ръка. Заприличва на камък, обрасъл с мъх, или на дебел дънер. Представям си Прекалено голямото имение изникнало от земята като гъба – най-напред се е появил каменен кръг, после вътре в него се е извисила червена фигура, която се е втвърдила и се е превърнала в стени. С течение на времето гредите са се разтеглили, а в пролуките между дъските са се отворили прозорци. Кулата се е издигнала, покривът е заякнал, каменните основи са се покрили с мъх, а цветът на стените е избледнял. Така се е родило Прекалено голямото имение. Дъбовете и кленовете се извиват над нас, оформяйки зелен свод, а пясъкът хрущи. Сякаш навлизаме в омагьосан свят или тунел на времето. Времето секва, а пред нас се разкрива имението.

– Татко, карай по-бавно!

На подобни места подобава да пристигнеш тихомълком. В миналото господарите идвали на коне, за които имало специален обор.

Овцете на леля са застанали пред главните стъпала, на ливадата откъм парадната страна. Има осем бели и три черни. За овцете се казва черни, макар да се има предвид кафяви. Точно както за рибите се казва, че плуват, макар на практика да се гмуркат.

Бруно е най-питомният в лелиното стадо. Той казва „беее“, когато отивам при него, и блъсва бедрото ми с глава. Все още не е способен да ме събори, но пораснала овца може да ме просне на земята с един удар. Овцете имат мощен череп.

Бруно е питомен, защото като бебе го хранех с биберон. Сега си мисли, че съм майка му, и винаги идва да блее до оградата, когато минавам оттам. Бруно е черен или кафяв, а едното му ухо виси повече от другото, понеже майка му се опитала да го прегризе. Овцете невинаги разбират кое е тяхното малко, дори и току-що да се е пръкнало от дупето им. Толкова са глупави. Бруно беше решил да живее, ето защо захапа шишето с биберона като хищник. Млякото пръскаше, шишето бълбукаше, а устата на Бруно сърбаше и мляскаше. Гледайки го изотгоре, случваше се да видя как коремът му се издува, докато се изпълва с топло мляко. Храненето на Бруно не беше фасулска работа, нито би било подходящо за детска книжка, пък и ръцете ми се измокряха с мляко, докато държаха шишето.

Сега вече Бруно умее да пасе трева.

Днес овцете изглеждат посърнали, никоя не казва „беее“. Налягали са по поляната, краката им са плътно прибрани под коремите. Винаги си лежат на едни и същи групички. Кафявите си другаруват помежду си, а белите се делят на две. Гледат се едни други, сякаш не разбират какво правят останалите там в кошарата.

От силния дъжд вълната на овцете се сплъстява, затова изглеждат хърбави и прогизнали. Леля ми е казвала, че хвърлиш ли я във вода, овцата потъва.

От малкия комин на Прекалено голямото имение излиза дим, което означава, че леля Ану е запалила огън в кухнята. Това е хубаво, защото иначе кухнята е толкова студена, че не ти се съблича палтото.

Знам, че не бива да се оплакваш от студа, ако живееш в имение.